

Úplné znění zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), jak vyplývá z pozdějších změn (z roku 2010)

Nakládáním s povrchovými nebo podzemními vodami se rozumí také vypouštění odpadních vod do těchto vod.

Odpadní vody jsou vody použité v obytných, průmyslových, zemědělských, zdravotnických a jiných stavbách, zařízeních nebo dopravních prostředcích, pokud mají po použití změněnou jakost (složení nebo teplotu), jakož i jiné vody z těchto staveb, zařízení nebo dopravních prostředků odtékající, pokud mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod. Odpadní vody jsou i průsakové vody z odkališť (pokud se zpětně nevyužívají nebo neodtékají do důlních vod) a skládek odpadu.

Odpadními vodami nejsou vody z drenážních systémů odvodňovaných zemědělských pozemků, chladicí vody užití na plavidlech a pro vodní turbíny, u nichž došlo pouze ke zvýšení teploty a nepoužité minerální vody z přírodního léčivého zdroje nebo zdroje přírodní minerální vody. Odpadními vodami nejsou ani srážkové vody z dešťových oddělovačů, pokud oddělovač splňuje podmínky stanovené vodoprávním úřadem, srážkové vody z pozemních komunikací, pokud je znečištění těchto vod řešeno dle vyhlášky k zákonu o pozemních komunikacích.

Kdo vypouští odpadní vody do vod povrchových nebo podzemních, je povinen zajišťovat jejich zneškodnění v souladu s podmínkami stanovenými v povolení k jejich vypouštění. Při stanovování těchto podmínek je vodoprávní úřad povinen přihlížet k nejlepším dostupným technologiím.

Kdo vypouští odpadní vody do vod povrchových nebo podzemních, je povinen v souladu s rozhodnutím vodoprávního úřadu měřit objem vypouštěných vod a míru jejich znečištění.

K vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních je třeba povolení. Povolení vydává příslušný vodoprávní úřad.

Povolení k vypouštění odpadních vod nemůže být vydáno na dobu delší než 10 let (neplatí pro výrobky CE), v případě vypouštění odpadních vod se zvláště nebezpečnými látkami nebo nebezpečnými látkami (příloha č. 1 zákona) na dobu delší než 4 roky.

Ten, kdo vypouští odpadní vody do vod povrchových, je povinen platit *poplatek* za znečištění vypouštěných odpadních vod (pokud jím vypouštěné odpadní vody překročí v příslušném ukazateli znečištění zároveň hmotnostní a koncentrační limit zpoplatnění (Příloha č. 2 zákona)) a poplatek z objemu vypouštěných odpadních vod.

Znečišťovatel je povinen do 15. února předložit České inspekci životního prostředí poplatkové přiznání za uplynulý kalendářní rok.

K provedení vodních děl určených pro čištění odpadních vod do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel, jejichž podstatnou součástí jsou výrobky označované CE (podle zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů), postačí ohlášení vodoprávnímu úřadu. Ohlášení obsahuje: náležitosti podle stavebního zákona, kategorii výrobku označeného CE, projektovou dokumentaci zpracovanou oprávněnou osobou (dle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů), způsob vypouštění odpadních vod, vyjádření příslušného správce vodního toku v případě vypouštění odpadních vod z vodního díla do vod povrchových,

stanovisko správce povodí, vyjádření osoby s odbornou způsobilostí v případě vypouštění odpadních vod z vodního díla přes půdní vrstvy do vod podzemních, provozní řád. Pokud vodoprávní úřad s provedením ohlášeného vodního díla souhlasí, má se za povolené i nakládání s odpadními vodami a omezení na 10 let zde neplatí. Udržovací a obnovovací práce, které by mohly negativně ovlivnit životní prostředí nebo stabilitu vodního díla, je jeho vlastník povinen ohlásit vodoprávnímu úřadu.

K vypouštění odpadních vod, u nichž lze mít důvodně za to, že mohou obsahovat jednu nebo více zvlášť nebezpečných závadných látek, do kanalizace, je třeba povolení vodoprávního úřadu.

Jsou-li průmyslové odpadní vody s obsahem zvlášť nebezpečných závadných látek vypouštěny do kanalizace v rámci výrobního areálu, a jsou čištěny v zařízení k tomu určeném, může se povolení vydat až k místu výpustě z tohoto zařízení. Závod musí mít vypracovaný kanalizační řád.

Závadné látky jsou látky, které nejsou odpadními ani důlními vodami a které mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod.

Seznam nebezpečných závadných látek a dalších látek nebo skupin látek, které v obdobné míře vyvolávají znepokojení je v příloze č. 1 zákona. Tento seznam obsahuje i zvlášť nebezpečné závadné látky. Zvláštní kategorií nebezpečných a zvlášť nebezpečných látek jsou prioritní látky, které představují významné riziko pro vodní prostředí a související ekosystémy. Seznam prioritních látek stanoví vláda nařízením (příloha č. 6 Nařízení vlády č. 61/2003 Sb. O ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, změna nařízení vlády č. 229/2007 a č. 23/2011).

Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí určují obsah evidence vodní bilance. Pro potřeby vodní bilance jsou ti, kteří vypouštějí odpadní vody do vod povrchových nebo podzemních v množství větším než 6 000 m³ v kalendářním roce nebo 500 m³ v kalendářním měsíci, povinni jednou ročně ohlašovat příslušným správcům povodí údaje o těchto vypouštěních.

Vodní díla jsou stavby, které slouží mimo jiné také k ochraně a užívání vod a k nakládání s vodami (stavby vodovodních řádů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních stok, kanalizačních objektů, čistíren odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizací). Dále jsou to přehrady, jezy, stavby na ochranu před povodněmi, stavby k vodohospodářským melioracím, zavlažování, stavby odkališť, studny a další.

Zákon č. 274/2001 Sb. O vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 320/2002 Sb., č. 274/2003 Sb., č. 20/2004 Sb., č. 167/2004 Sb., č. 127/2005 Sb. a č. 76/2006 Sb.)

Tento zákon upravuje některé vztahy vznikající při rozvoji, výstavbě a provozu vodovodů a kanalizací sloužících veřejné potřebě, přípojek na ně, jakož i působnost orgánů územních samosprávných celků a správních úřadů na tomto úseku.

Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu se zřizují a provozují ve veřejném zájmu.

Vodovod je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování. Vodovod je vodním dílem.

Kanalizace je provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující kanalizační stoky k odvádění odpadních vod a srážkových vod společně nebo odpadních vod samostatně a srážkových vod samostatně, kanalizační objekty, čistírny odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizace. Odvádí-li se odpadní voda samostatně a srážková voda také samostatně, jedná se o oddílnou kanalizaci. Kanalizace je vodním dílem.

Provozovatelem vodovodu nebo kanalizace je osoba, která provozuje vodovod nebo kanalizaci a je držitelem povolení k provozování tohoto vodovodu nebo kanalizace vydaného krajským úřadem.

Obecní úřad může uložit vlastníkům stavebního pozemku nebo staveb, na kterých vznikají nebo mohou vznikat odpadní vody, povinnost připojit se na kanalizaci v případech, kdy je to technicky možné.

Vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, změna vyhláška č. 120/2011 Sb.

Vyhláška č. 293/2002 Sb. o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových se změnou vyhl. č. 110/2005 Sb.

Zdrojem znečištění se rozumí území obce nebo její část samostatně odkanalizovaná, území vojenského újezdu nebo areál průmyslového podniku či jiného objektu, pokud se z nich vypouštějí samostatně odpadní vody do vod povrchových (vody z dešťových oddělovačů, které splňují podmínky stanovené vodoprávním úřadem, se za odpadní vody nepovažují).

Postup pro určování znečištění obsaženého v odpadních vodách zahrnuje odběr vzorků, jejich úpravu, rozborů vzorků a vyhodnocení výsledků těchto rozborů.

Základem dokumentace o odběru vzorků je program vzorkování a standardní pracovní postup pro odběr vzorků.

Znečišťovatel může pro účely výpočtu poplatku odečíst množství znečištění obsažené pouze v takovém množství jím odebrané vody, které odpovídá množství odpadních vod vypouštěných tímto znečišťovatelem z jeho zdroje znečišťování.

Vyhláška určuje způsob předběžné úpravy vzorků (homogenizace, filtrace) a analytické metody stanovení pro zpoplatněné ukazatele znečištění (normy stanovení ukazatelů – TNV odvětvové technické normy vodního hospodářství, ČSN EN, ČSN ISO, ČSN EN ISO). Dále určuje minimální roční četnost odběrů vzorků vypouštěných odpadních vod a typ vzorku podle množství znečištění přítékajícího do zdroje znečišťování.

Zpoplatněné ukazatele:

CHSK_{Cr} (chemická spotřeba kyslíku dichromanovou metodou), N_{anorg.} (celkový anorganický dusík), celkový fosfor, RAS (rozpuštěné anorganické soli), NL (nerozpuštěné látky), AOX (absorbovatelné organické halogeny), Hg, Cd

Typ vzorku:

A – dvouhodinový směsný vzorek získaný sléváním 8 dílčích vzorků stejného objemu v intervalu 15 minut (pouze pro komunální odpadní vody čištěné na čistírenském zařízení s dobou zdržení minimálně 24 hodin)

B – 24 hodinový směsný vzorek získaný sléváním 12 objemově stejných dílčích vzorků odebíraných v intervalu 2 hodin

C – 24 hodinový směsný vzorek získaný sléváním 12 objemově průtoku úměrných dílčích vzorků odebíraných v intervalu 2 hodin

Nařízení vlády č. 61/2003 Sb. O ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, změna nařízení vlády č. 229/2007 a č. 23/2011

Toto nařízení

a) stanoví

- ukazatele vyjadřující stav vody
- ukazatele a hodnoty přípustného znečištění povrchových vod
- ukazatele a hodnoty přípustného znečištění odpadních vod
- ukazatele a hodnoty přípustného znečištění odpadních vod pro citlivé oblasti
- ukazatele a hodnoty přípustného znečištění pro zdroje pitné vody z povrchových vod
- ukazatele a hodnoty přípustného znečištění povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů
- ukazatele a hodnoty přípustného znečištění povrchových vod, které jsou využívány ke koupání osob
- náležitosti a podmínky povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a kanalizace
- seznam prioritních látek a prioritních nebezpečných látek

b) vymezuje citlivé oblasti

Všechny povrchové vody na území ČR se vymezují jako citlivé oblasti

Pojmy:

emisní standardy – nejvýše přípustné hodnoty ukazatelů znečištění odpadních vod uvedené v příloze č. 1

emisní limity – nejvýše přípustné hodnoty ukazatelů znečištění odpadních vod, které stanoví vodoprávní úřad v povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových
typ emisních standardů a limitů

koncentrace (jednotka hmotnosti na litr)

minimální účinnost čištění v čistírně odpadních vod (v %)

množství vypouštěného znečištění (jednotky hmotnosti) za určité časové období

poměrné množství vypouštěného znečištění (poměr jednotky hmotnosti na jednotku hmotnosti látky nebo suroviny použité při výrobě nebo výrobku)

kombinovaný přístup – způsob stanovení cílových emisních limitů při současném nepřekročení emisních standardů na základě ukazatelů vyjadřujících stav vody ve vodním toku, norem environmentální kvality a požadavků na užívání vod podle přílohy č. 3 a cílového stavu vod ve vodním toku s přihlédnutím ke specifikaci nejlepších dostupných technik ve výrobě a nejlepších dostupných technologií zneškodňování městských odpadních vod podle přílohy č. 7 (vodoprávní úřad stanoví kromě cílových emisních limitů i lhůtu, v nichž jich má být dosaženo) – cílem je *dosažení dobrého stavu vodních útvarů*

Příloha č. 1:

Emisní standardy ukazatelů přípustného znečištění odpadních vod
Městské odpadní vody (CHSK, BSK, NL, N-NH₄, Ncelk., Pcelk.) v mg/l a přípustná
minimální účinnost čištění v %

Průmyslové odpadní vody (podle průmyslového oboru různé ukazatele a přípustné hodnoty)
Odpadní vody s obsahem uvedených zvlášť nebezpečných látek (Hg, Cd,
hexachlorcyklohexan, tetrachlormetan, DDT, pentachlorfenol, driny (aldrin a další),
hexachlorbenzen, hexachlorbutadien, trichlormetan, dichloreten, trichloreten, tetrachloreten,
trichlorbenzen (podle průmyslového odvětví a druhu výroby přípustné hodnoty)

Příloha č. 2:

Požadovaný a cílový stav jakosti vody ve vodním toku (např. neporušená samočisticí
schopnost, stav bez přítomnosti organismů s potenciálně patogenními a toxickými
vlastnostmi)

Příloha č. 3:

Ukazatele vyjadřující stav vody ve vodním toku, normy environmentální kvality a požadavky
na užívání vod (ukazatele pro povrchové vody podle požadavků na užívání vod (vodárenské
účely, koupání, lososové vody), pro sedimenty a biotu)

Příloha č. 4:

Minimální roční četnost odběrů vypouštěných odpadních vod pro sledování jejich znečištění
(podle velikosti zdroje znečištění)

Příloha č. 5:

Přípustný počet vzorků nesplňujících limity ve vypouštěných odpadních vodách

Příloha č. 6:

Seznam prioritních látek a prioritních nebezpečných látek

Příloha č. 7:

Nejlepší dostupné technologie v oblasti zneškodňování odpadních vod

Nařízení vlády č. 416/2010 o ukazatelích přípustného znečištění odpadních vod a náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních

Povolení k vypouštění uděluje vodoprávní úřad.

Minimální četnost měření míry znečištění odpadních vod je dvakrát ročně s typem vzorku A (dvouhodinový směsný vzorek).

Množství vypouštěných odpadních vod se stanovuje podle údajů vodoměru nebo podle směrných čísel roční spotřeby vody minimálně jedenkrát ročně.

Ukazatele a emisní standardy přípustného znečištění odpadních vod vypouštěných do vod podzemních:

A. Jednotlivé stavby pro bydlení a rekreaci

Kategorie ČOV	m (mg/l)					m (KTJ/100 ml)	
	CHSK _{Cr}	BSK ₅	N-NH ₄ ⁺	NL	P _{celk.}	Escherichia coli	Enterokoky
pod 10	150	40	20	40	10	-	-
10 - 50	150	40	20	40	10	50 000	40 000
nad 50	150	30	20	30	8	50 000	40 000

Kategorie ČOV je vyjádřena v počtu ekvivalentních obyvatel (EO – produkce znečištění 60 g BSK₅ za den, pro účely zařazení čistíren odpadních vod do kategorie se vypočítává z max. průměrného týdenního zatížení na přítoku do ČOV během roku vyjma neobvyklých situací).

m – nepřekročitelné hodnoty

KTJ – kolonie tvořící jednotku

B. Jednotlivé stavby poskytující služby

m (mg/l)					m (KTJ/100 ml)	
CHSK _{Cr}	BSK ₅	N-NH ₄ ⁺	NL	P _{celk.}	Escherichia coli	Enterokoky
130	30	20	30	8	50 000	40 000

Kategorie certifikovaného výrobku určeného k čištění odpadních vod, ze kterých jsou odpadní vody vypouštěny do vod podzemních, včetně minimální přípustné účinnosti čištění v procentech

Kategorie výrobku	CHSK _{Cr}	BSK ₅	N-NH ₄ ⁺	NL	P _{celk.}
Domovní ČOV – PZV	90	95	80	95	80

Domovní čistírna odpadních vod certifikovaná podle nařízení vlády č. 190/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky CE, ve znění pozdějších předpisů a podle ČSN EN 12566-3+A1 Malé čistírny odpadních vod do 50 ekvivalentních obyvatel – Část 3: Balené a/nebo na místě montované domovní čistírny odpadních vod, ze kterých budou odpadní vody vypouštěny do vod podzemních.

Už je schválený Metodický pokyn k tomuto nařízení:

Vsakování i rozstřík je vypouštěním odpadních vod (dříve byl rozstřík považován za zálivku a ne za vypouštění odpadních vod)

Povolit vypouštění odpadních vod do vod podzemních lze jen výjimečně, pokud nelze napojit na veřejnou kanalizaci (prioritně) ani vypouštět do vod povrchových. Projektant a hydrogeolog by měli spolupracovat. Vypouštět se mohou jen vody předčištěné.

Přímé vypouštění odpadních vod do vod podzemních je zakázáno (pouze v případě sanací podzemních vod, kdy jde o zlepšení kvality podzemních vod). Nepřímé vypouštění – vypouštění přes půdní nebo horninové prostředí.

Infiltrace – přes půdní a horninové prostředí – předpokládá se určitý stupeň vyčištění

Filtrační zařízení – technické zařízení, pískové, šterkové aj. lože, za ním musí jít měřit kvalita odpadní vody

Vyhláška MŽP č. 382/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů o podmínkách využití upravených kalů na zemědělské půdě (mezni hodnoty koncentrací vybraných rizikových látek v půdě (těžké kovy, AOX, PCB) a v kalu, mezni hodnoty dávky těžkých kovů, které mohou být přidány do zemědělské půdy za 10 let, mikrobiologická kritéria pro použití kalů, minimální obsah sušiny 5 % při zpracování tekutého kalu do půdy)